

Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Кафедра культурології

***БІБЛІОТЕКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ***

*Збірник матеріалів науково-практичної
конференції, присвяченої 65-річчю заснування
Наукової бібліотеки РДГУ 28 серпня 2009 р.*

Рівне-2009

УДК 027.7(477)
ББК 78.34(4Укр)
Б 59

Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи [Текст]: зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяченої 65-річчю заснування Наукової бібліотеки РДГУ, 28 серп. 2009 р. / за ред.: С.Н. Грипич, Г.П. Семенюк. – Рівне: РДГУ, 2009. – 96 с.

Відповідальний за випуск:

Грипич С.Н. –
директор Наукової бібліотеки РДГУ

Рецензенти:

Кметь В.Ф. –
директор Наукової бібліотеки Львівського
Національного університету ім. І.Франка, голова
методичного об'єднання бібліотек ВНЗ Західного
регіону України, кандидат історичних наук, доцент

Жук В.М. –
зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Рівненського державного гуманітарного
університету, кандидат педагогічних наук, доцент

Збірник складений на основі матеріалів науково-практичної конференції, присвяченої 65-річчю заснування Наукової бібліотеки РДГУ. До нього увійшли тексти доповідей, в яких висвітлено різноаспектну діяльність університетської бібліотеки на сучасному етапі та окреслені перспективи на майбутнє.

Затверджено до друку науково-методичною радою РДГУ,
протокол № 4 від 21 травня 2009 р.

*Наукова бібліотека РДГУ
м. Рівне, вул. Остафова, 31*

УДК: 01:004

Л.Ф. ТРАЧУК

аспірантка кафедри бібліотекознавства і
бібліографії РДГУ

ФОРМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ІНФОРМУВАННЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Резюме. Узагальнений світовий та вітчизняний досвід інформаційного обслуговування в електронному середовищі. Охарактеризовані такі його електронні форми, як бюлетень нових надходжень, календар знаменних і пам'ятних дат, віртуальна виставка, електронний дайджест, листок-сигнал. Наголошується, що українські бібліотеки кадрово і технічно не готові до впровадження такого сервісу.

Ключові слова: електронна бібліографія, електронне бібліографічне інформування, масове інформування, диференційоване інформування, вибіркове розповсюдження інформації, диференційоване забезпечення керівників.

Розвиток нових інформаційних технологій спричинив технологічні зміни в організації бібліографічної діяльності. Комп'ютеризація проникла в процес підготовки бібліографічної інформації (БІ), доведення її до споживачів. Якщо електронне бібліографування та довідково-бібліографічне обслуговування (ДБО) достатньо поширені та вивчені, то електронне бібліографічне інформування потребує окремого дослідження стосовно його організації, форм та методів.

Спроби аналізу сучасного стану різних форм бібліографічного інформування користувачів були зроблені О.Л. Лаврик, І.Г. Юдіною, Ю.В. Мохначовою, В.К. Степановим та іншими.

Зважаючи на категорію споживачів, бібліографічне інформування може бути масовим (регулярне чи епізодичне доведення БІ з соціально- та культурнозначущих тем до широкого кола споживачів) та диференційованим. Найпоширенішою формою масового бібліографічного інформування є бюлетені та покажчики нових надходжень. Основними недоліками традиційних форм масового бібліографічного інформування є: значні витрати робочого часу

персоналу бібліотек на підготовку посібників; великі фінансові витрати на випуск і розповсюдження цих малотиражних видань; оперативність доведення бібліографічних відомостей до споживача через друковані видання відносна, оскільки підготовка покажчиків, їх поліграфічне виробництво і розповсюдження потребує значного часу, впродовж якого зростає інформаційний інтервал. Оптимальним є щомісячне видання бюлетенів з інформаційним інтервалом не більше, ніж у півтора місяця [4].

Недоліки традиційної системи бібліографічного інформування долає застосування в бібліотеках комп'ютерних технологій, зокрема мережі Інтернет. Електронне бібліографічне інформування дозволяє змінити ідеологію системи оповіщення читацької аудиторії про нові матеріали. З розвитком електронної бібліографії поточні БП повинні формуватися автоматично під час обробки нових надходжень для відображення в електронному каталозі і виставлятися на сайті бібліотеки. Одне електронне бібліографічне звертання до джерел за допомогою Інтернету стає доступним тисячам користувачів, а його тираж дорівнює кількості звернень до документа [14; 23].

Оптимальним способом розміщення інформації про нові матеріали є надання доступу до електронного каталогу, аналітичної БД, краєзнавчого каталогу, календаря знаменних і пам'ятних дат. Такі ресурси, представлені на сайтах українських бібліотек, дають змогу пошуку інформації за багатьма параметрами, зокрема, за датою надходження до бібліотеки, що дозволяє виділити з масиву бібліографічних відомостей нові надходження. Іноді бібліотеки створюють спеціальну опцію, яка без додаткового пошуку відсилає до нових надходжень (або окремо на сайті, або в межах електронного каталогу). Хронологічні рамки відображення нових надходжень в електронних ресурсах віддаленого доступу є різні — від кількох днів до року. Однак часто бібліотеки інформують споживачів за допомогою електронних каталогів лише про книги, позбавляючи їх можливості отримати БІ про інші види видань, які надходять до бібліотеки.

Найчастіше українські бібліотеки розміщують на сайтах текстові покажчики, списки, бюлетені нових надходжень, не пов'язані з електронним каталогом. Попри очевидну цінність для користувачів подібних електронних посібників, такі бібліографічні джерела В.К. Степанов називає „рудиментарними формами бібліографічного інформування” [14; 27], вважаючи, що вони є пережитком минулого, актуальним лише за умови відсутності на сайті доступу до електронного каталогу. Виділяють такі етапи зміни технології масового бібліографічного інформування: випуск друкованих БП; одночасний випуск друкованих покажчиків і надання доступу до баз

даних; відмова від випуску друкованих покажчиків із повним переходом на інформування з використанням онлайн-ових бібліографічних масивів.

Більшість українських бібліотек, як і російських, знаходяться на другому етапі, поєднуючи випуск друкованих поточних БП, представлення їх електронних аналогів на сайті і надання доступу до онлайн-ових БД. В останньому випадку електронне бібліографічне інформування дозволяє уникнути відбору і систематизації матеріалу для поточних БП, складання допоміжних покажчиків, написання вступних статей. Споживач інформації також не чекає виходу чергового номера бюлетеня нових надходжень чи випуску поточного покажчика: нові записи стають доступні в момент занесення в базу даних чи після актуалізації електронного каталогу. Тому обов'язковою вимогою до електронних бібліографічних ресурсів є їх регулярна і максимально оперативна актуалізація, яка і спроможна забезпечити функцію поточного інформування про видання, що вийшли в світ і надійшли у фонди бібліотек.

Однією з форм масового бібліографічного інформування, що з'явилися в останні роки, стали віртуальні виставки нових надходжень. До переваг створення віртуальних виставок як форми бібліотечного обслуговування відносять: можливість індивідуальної самостійної роботи читача з поданими матеріалами, нетрадиційну подачу матеріалу, наочність, структурування матеріалу [8; 46].

Відродилася така забута форма масового бібліографічного інформування, як закладки, присвячені новим книгам (переважно художнім творам). Їх електронний аналог представлений, зокрема, на сайті Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н.К. Крупської. Він називається «листок-сигнал», включає довідку про життя і діяльність автора нового надходження, інформацію про історію створення художнього твору, бібліографічний опис твору та документів про нього.

Масове бібліографічне інформування здійснюють і за допомогою електронних «Календарів знаменних і пам'ятних дат», які найчастіше є електронними аналогами друкованих БП. Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека створила „календар” у вигляді бібліографічної БД, де точкою доступу до БД є місяць року з переліком дат, які, в свою чергу, гіперпосиланнями пов'язані з довідками про осіб або події та списками літератури. Українські бібліотеки для масового бібліографічного інформування використовують огляди нових надходжень, розміщуючи їх на сайтах («Огляди надходжень видань на CD-ROM» Луганської обласної універсальної бібліотеки ім. О.М. Горького).

Новою формою масового бібліографічного інформування є електронний дайджест — інформаційний продукт на електронному носії, що складається з фрагментів тексту багатьох документів (цитати, реферати, уривки), з вичерпною повнотою підібраних з певної теми, систематизованих чи впорядкованих за певною ознакою (хронологією появи публікацій чи датою подій, аспектами теми, авторськими концепціями, науковими школами тощо). Обов'язковим є посилання на джерело запозичення фрагментів тексту з достатніми для його ідентифікації елементами БО. При складанні дайджесту необхідно здійснити аналітичну обробку знайдених документів: реферування чи екстрагування, систематизацію матеріалу, підготовку змісту і вступної статті до дайджесту, яка б характеризувала його наповнення, хронологічні, мовні й інші обмеження у відображенні матеріалу. Дайджест може доповнюватися допоміжними показниками, оглядовою аналітичною довідкою, переліком використаних джерел інформації, переліком посилань на додаткові ресурси Інтернету [18; 531]. Методика підготовки дайджестів описана в [2] та [1].

Комплексною формою бібліографічного інформування є Дні інформації. Бібліографи Наукової бібліотеки Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини проводять Дні інформації як в традиційній, так і в електронній формі. До програми Днів інформації включають організацію виставки літератури, проведення бесід, консультацій. Інформація в електронній формі серед користувачів поширюється через локальну мережу університету [15].

Недоліком масового бібліографічного інформування є розповсюдження БІ без виявлення рівня її корисності, умов доведення і сприймання. Для бібліотеки інструментами зворотного зв'язку при масовому інформаційному обслуговуванні можуть стати форуми чи блоки, розміщені на її сайті, які дозволяють користувачам оцінити запропоновану БІ, висловити пропозиції щодо покращення обслуговування тощо, підтверджують тенденцію руху бібліографічного інформування від масових форм до диференційованих.

Завдання диференційованого бібліографічного інформування полягає в регулярному забезпеченні керівників, спеціалістів, що працюють у наукових закладах, промислових та сільськогосподарських підприємствах, навчальних закладах, фінансових і комерційних структурах, відомостями про нові документальні джерела інформації, необхідні для їх професійної діяльності. З постійним зростанням потоку інформації, слідкувати за появою таких джерел самим спеціалістам важко, це займає 30-40% їх робочого часу [9; 194].

Суть кардинальної зміни системи диференційованого інформування полягає в природі електронного документу, яка дозволяє

здійснювати його змістовий аналіз в автоматизованому режимі без участі людини. Електронний текстовий документ за допомогою сучасних засобів обробки і зберігання даних може бути проіндексованим, враховуючи кожне слово, яке потім може стати об'єктом пошуку. Це забезпечує принципово нову технологічну основу системи диференційованого бібліографічного інформування. Суть її полягає в тому, що бібліографічні служби можуть прийняти від користувача необмежену кількість запитів. Функції бібліографів при цьому обмежуються лише створенням спеціального „профілю користувача”, в якому фіксуються необхідні для проведення пошуку інформаційні масиви, максимально детально формулюється запит, визначається вид і періодичність надсилання повідомлень абоненту інформування. Іноді довготривалий запит формулює спеціальний програмний модуль. На основі отриманого запиту програмне забезпечення автоматично формує своєрідні фільтри, з допомогою яких у БД виявляються нові відповідної тематики документи, які за вказаною періодичністю надсилаються на електронну адресу абонента. Така організація бібліографічного інформування дозволяє позбутися певного суб'єктивізму при підборі БІ, відмовитися від використання людського інтелекту, замінивши його алгоритмом роботи програмних модулів. Джерелами виявлення інформації можуть бути електронні документи бібліотеки, корпоративної мережі, Інтернету [14].

Попри всю корисність подібного сервісу для бібліотек піонерами електронного диференційованого бібліографічного інформування стали зарубіжні комерційні організації (власники авторитетних повнотекстових, реферативних, бібліографічних БД), які з другої половини 1990-х рр. як стандартну послугу пропонують інформування про нові надходження за наперед обумовленою тематикою. У конкурентній боротьбі компанії прагнуть вдосконалити сервіс, наприклад, пропонують на вибір чотири його види: клієнт може замовити повідомлення про появу в БД документів, які містять у тексті задані ключові слова, що відповідають певній предметній рубриці, про надходження в БД нового номера, випуску або тому вказаного періодичного видання чи згадку конкретної наукової праці в творах інших авторів. Велике значення в конкурентній боротьбі має оперативність надання інформації. Еталоном сервісу є надання інформації споживачу негайно при надходженні документу в базу [14; 30].

Російські дослідження показують, що більшість користувачів бібліотек теж хотіли б отримувати адресну розсилку інформації електронною поштою (64 %), а отримати інформацію з Web-сайту — 51% [5; 26]. Окремі російські та українські бібліотеки організовують зареєстрованим на сайті користувачам щомісячну тематичну розсилку нових надходжень до бібліотеки на адресу електронної пошти [17; 30].

Наприклад, Кіровоградська обласна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського пропонує заповнити реєстраційну форму, де вказується адреса електронної пошти, вибирається із запропонованих бажаний тип тексту, спосіб кодування інформації, тематика інформування (запропоновані 22 тематичні рубрики) [20]. Таким чином, бібліографічне інформування охоплює не тільки читачів бібліотеки, але стає доступним для всіх потенційних споживачів. Інша справа, що при пошуку в Інтернеті інформації про українські бібліотеки, які надають таку послугу, виявилось, що активно таким сервісом займаються переважно видавничі та книготорговельні організації, для яких БІ про видавничу продукцію є єдиною можливою формою надання відомостей про товар у книжковій торгівлі [6; 6].

Найефективнішою і прогресивною формою диференційованого обслуговування є вибіркове розповсюдження інформації (ВРІ), яке дозволяє подолати основний недолік такого обслуговування — відсутність постійнодіючого зворотного зв'язку з абонентами. Вперше термін „вибіркове розповсюдження інформації” в 1958 р. застосував Х.П. Лун, який запропонував створити систему ВРІ, побудовану на використанні обчислювальної техніки [11; 251]. У Радянському Союзі в 60-ті рр. ВРІ здійснювалось у ручному режимі, пізніше, з 1970-х рр., для пошуку інформації стали використовувати БД на магнітних стрічках. Саме тоді ВРІ отримало визнання в світі як найефективніша форма інформаційного забезпечення [10; 14].

Значні зміни в організації системи ВРІ почалися в 90-х рр., спричинені широким впровадженням Інтернету у всіх сферах людської діяльності. З кожним роком кількість електронних інформаційних ресурсів збільшувалась, орієнтуватися в них стало важко. Зросла потреба у вибіркового інформуванні, яка за кордоном була реалізована комерційними інформаційними центрами, книговидавничими організаціями, міжнародними пошуковими системами. Аналіз документального потоку здійснений російськими дослідниками, показав, що в Росії інформаційне забезпечення в режимі ВРІ не тільки не розвивається, а навпаки, занепадає. Це призвело їх до думки, що така форма інформаційного забезпечення сьогодні не актуальна [10; 15]. Для підтвердження чи заперечення цієї гіпотези було проаналізовано річні звіти та сайти бібліотек Російської академії наук, проведений пошук інформації з теми в Інтернеті (англо- та російськомовному сегменті), опитування працівників цих бібліотек.

Виявилось, що ВРІ як інформаційна послуга згадувалось на 3,1 % проаналізованих сайтів. Зокрема, в ДПНТБ СВ РАН інформування здійснюється на основі політематичних регіональних БД власної генерації, однак колишня популярність цього сервісу в останні роки

стала стрімко падати. Основні причини цього явища мають економічний і технологічний характер: у бібліотеках відсутній кадровий потенціал для активного використання цієї форми на базі наявного програмно-технічного комплексу і немає коштів для розробки нового, на основі сучасних комунікативних технологій. Низький інтерес науковців до такого сервісу дослідники пов'язують з можливістю доступу до повних текстів [10; 19].

В англomовному сегменті Інтернету було знайдено десятки тисяч документів за темою. Отримані результати дослідники розглядають як свідчення розповсюдженості і популярності ВРІ в англomовних бібліотеках та інформаційних центрах в наш час. Фактографічний аналіз Інтернет-даних показав, що користувачам ВРІ надаються результати пошуку нових надходжень в бібліографічних реферативних і повнотекстових БД, електронних каталогах, БД патентів за задалегідь сформульованими запитам у вигляді розсилок на електронну адресу чи персональний Web-сайт. Особливістю сучасних форм ВРІ є відсутність обмежень кількості абонентів і видів джерел інформації [10; 18]. Бібліотеки необхідні як агрегатори, організатори і координатори доступу до електронних ресурсів.

Інше дослідження показало, що в англomовному сегменті Інтернету можна виділити три групи постачальників інформації у режимі ВРІ — видавництва наукових журналів, інформаційні служби, університетські бібліотеки. Так як і в попередньому дослідженні, було зроблено висновок, що інформація про послуги тематичного інформування різними виробниками/розповсюджувачами інформації в онлайн-режимі є важливою частиною сайтів зарубіжних наукових бібліотек. Підписка на ВРІ через сайт є хоча і поширеним, проте досить новим сервісом. За кордоном розроблено безліч програм і технологічних схем налаштування для замовлення розсилок нових поповнень певних інформаційних ресурсів. Кожна система має свої характерні особливості і пропонує користувачам роботу в режимі самообслуговування. Тому співробітники зарубіжних бібліотек складають поетапні схеми користування тією чи іншою версією ВРІ [19; 53].

В Україні електронне ВРІ є рідкісним явищем. Наприклад, у бібліотеці Полтавського університету споживчої кооперації України воно здійснюється через сервер університету, де створено мережеві папки кожної кафедри, в яких бібліограф-інформатор зі свого автоматизованого робочого місця розміщує бібліографічні списки літератури із заявлених викладачами тем. Формування списків здійснюється автоматично. З допомогою мережевих папок розсилаються й анкети для виявлення запитів користувачів і

отримуються заявки на обслуговування. 70 % тем забезпечуються інформацією за рахунок власних електронних ресурсів. Однак, працівники відчують потребу в створенні корпоративної інформаційної мережі бібліотек регіону, що дозволило б значно збільшити повноту надання інформації [3]. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету застосовує для диференційованого інформування електронну пошту, обслуговуючи в системі ВРІ 18 абонентів, однак її працівники відзначають (як недолік такого обслуговування) відсутність у багатьох випадках зворотнього зв'язку [16].

Схожі риси має ще одна форма диференційованого інформування – диференційоване забезпечення керівників (ДЗК). Система ДЗК передбачає аналітичну переробку інформації, в результаті якої керівникам передають тематичні підбірки, дайджести, фірмові досьє, таблиці фактичних відомостей [13; 511]. У СРСР така форма інформування стабільно функціонувала в 80-ті рр. На сучасному етапі, як показало дослідження, лише 0,78% проаналізованих російських сайтів (одна бібліотека) пропонує користувачам таку послугу. Під час аналізу електронних документів мережі Інтернет було виявлено, що найчастіше ДЗК згадується в них як інформаційна послуга бібліотек ВНЗ, що надається керівному та професорсько-викладацькому складу. На пострадянських просторах ДЗК та ВРІ мають однакові тенденції до згасання [10; 19].

Заміна дорогого людського інтелекту машинним дозволяє перетворити диференційоване бібліографічне інформування з елітного сервісу в повсякденну доступну будь якому користувачу інформаційну послугу. ВРІ на базі Web-сайту стає інтерактивним, дозволяє персоналізувати доступ до інформації у відповідності з професійними інтересами користувачів і їх побажаннями. Включення бібліотек в автоматизовані інформаційні мережі знімає залежність споживачів інформації від обмежених ресурсів конкретних бібліотек і від необхідності особисто відвідувати бібліотеки в певний час. Завдання бібліотек — орієнтувати користувачів у інформаційному просторі через електронні інформаційно-пошукові сервіси.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блюменау, Д.И. Информационный анализ/синтез для формирования вторичного потока документов. – СПб.: Профессия, 2002. – 240 с. – (Сер. „Специалист”).
2. Вахрамеева, З.В. Дайджест как продукт информационной деятельности / З.В. Вахрамеева, И.В. Курбангалеева // Библиосфера. – 2008. – № 2. – С. 49-53.

3. Галицька, О. З досвіду організації ВРІ (вибіркового розповсюдження інформації) в автоматизованому режимі / О. Галицька, Л. Лисенко // Бібл. форум України. – 2008. – № 4. – С. 16.
4. Гречихин, А.А. Библиографическое информирование // Гречихин А.А. Общая библиография. – Режим доступа: http://www.gumfak.ru/bib_html/biblio/content.shtml.
5. Грибков, Д.Н. Модель интеграции информационных ресурсов культурно-образовательной сферы // Науч. и техн. б-ки. – 2008. – № 8. – С. 24-29.
6. Грузинова, Л.Б. Современная книготорговая библиографическая деятельность // Библиография. – 2004. – № 6. – С. 6-17.
7. Диомидова, Г.Н. Библиографоведение: учебник. – СПб.: Профессия, 2002. — 286 с.
8. Збаровская, Н.В. Виртуальные помощники : информ. технологии // Библиотека. – 2003. – № 10. – С. 45-47.
9. Коготков Д.Я. Библиографическая деятельность библиотеки: организация, управление, технология: учебник. – СПб.: Профессия, 2004. – 304 с.
10. Лаврик, О.Л. ИРИ и ДОР: современное состояние и перспективы развития / О.Л. Лаврик, И.Г. Юдина // Науч.-техн. информация. Сер. 1. Орг. и методика информ. работы. – 2008. – № 2. – С. 14-19.
11. Михайлов, А.И. Научные коммуникации и информатика / А.И. Михайлов, А.И. Черный, Р.С. Гиляревский. – М., 1976. – 435 с.
12. Мохначева, Ю.В. Избирательное распространение информации как библиотечный сервис: основные цели, задачи и методы / Ю.В. Мохначева, Т.Н. Харыбина // Науч. и техн. б-ки. — 2008. – № 5. – С. 62-67.
13. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., перераб. и доп. – СПб.: Профессия, 2005. – 592 с.
14. Степанов, В.К. Библиографическое обслуживание в эпоху цифровых коммуникаций // Библиография. – 2007. – № 2. – С. 22-41.
15. Ткаченко, Т.С. Розвиток бібліотечно-бібліографічного обслуговування на основі інформаційних та мережових технологій / Т.С. Ткаченко, В.І. Устименко, А.П. Пінковська. – Спосіб доступу: <http://www.udpu.org.ua/files/biblioteka/Tkachenko.pdf>
16. Шекенева, В.І. Система інформування професорсько-викладацького складу Хмельницького національного університету /В.І. Шекенева, В.В. Іваненкова // Бібліотека в інформаційному просторі: інформ. бюлетень. – Хмельницький, 2008. – № 5. – Спосіб доступу: http://library.tup.km.ua/about_library/metodob/Buleten05/bul5_1.htm#Shekeneva.

17. Шленова, Е.А. Информационное обеспечение научной деятельности университета: опыт научной библиотеки Московского инженерно-физического института (государственного университета) // Науч. и техн. б-ки. – 2008. – № 8. – С. 30-35.
18. Электронные документы: создание и использование в публичных библиотеках: справ. / науч. ред.: Р.С. Гиляревский, Г.Ф. Гордукалова. – СПб. Профессия, 2007. – 663 с. – (Сер. «Библиотека»).
19. Юдина, И.Г. Избирательное распространение информации на базе веб-сервисов: обзор Интернет-ресурсов // Библиосфера. – 2008. – № 1. – С. 51-56.
20. www.library.kr.ua/subscribe.html.

УДК: [025.34:908]:[025.34:908]

Ю.А. ОСТАПЧУК

*аспірант Рівненського державного
гуманітарного університету*

**КРАЄЗНАВЧІ КАТАЛОГИ І
КАРТОТЕКИ – ВАЖЛИВА
ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА
ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНОГО
АПАРАТУ БІБЛІОТЕК ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Резюме. У статті аналізується сучасний стан та перспективи розвитку краєзнавчих каталогів та картотек у бібліотеках вищих навчальних закладів.

Ключові слова: краєзнавчі каталоги, краєзнавчі картотеки, картотеки персоналій, картотеки наукових праць викладачів, бібліотеки вищих навчальних закладів.

Важливе місце в системі довідково-бібліографічного апарату бібліотек ВНЗ посідають краєзнавчі каталоги та картотеки, які відображають літературу, присвячену природним ресурсам, економіці, культурі певного краю (регіону, області, міста, району). Поняття «край» розглядається як конкретна частина країни, яка збігається з

З М І С Т

Грипич С.Н.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РДГУ В УМОВАХ
РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ 3

Поліщук С.М.

КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКТУВАННЯ ФОНДІВ БІБЛІОТЕКИ
ВНЗ У СВІТЛІ ВИМОГ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ 21

Пізюта В.Г.

СПЕЦИФІКА ОБЛІКУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ
ФОНДІВ БІБЛІОТЕКИ ВНЗ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ.
(З ДОСВІДУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ) 29

Коломієць Н.Б.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ РЕТРОСПЕКТИВНОЇ
КОНВЕРСІЇ КАРТКОВИХ КАТАЛОГІВ В ЕЛЕКТРОННІ 33

Ковальчук Л.В.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ – ВАЖЛИВА
СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ ВНЗ 37

Трачук Л.Ф.

ФОРМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ІНФОРМУВАННЯ
В ЕЛЕКТРОННОМУ СЕРЕДОВИЩІ 44

Останчук Ю.А.

КРАЄЗНАВЧІ КАТАЛОГИ І КАРТОТЕКИ –
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА
ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНОГО АПАРАТУ
БІБЛІОТЕК ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 53

Панай О.В.

РОЗРОБКА МЕРЕЖЕВИХ ДОДАТКІВ 62

Романуха З.В.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕЧНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ В БІБЛІОТЕКАХ ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 67

Семенюк Г.П.
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОДИН
ІЗ ЧИННИКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 71

Лавренюк Т.С.
БІБЛІОТЕКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
ЯК КУЛЬТУРНИЙ ТА НАУКОВИЙ ОСЕРЕДОК 77

Зінчук С.М.
КНИГА І ЧИТАННЯ ЯК ЗАСОБИ
НАВЧАЛЬНО-ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ РІВНЕНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 82

Граб О.В.
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РДГУ У СИСТЕМІ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ „КУЛЬТУРОЛОГІЯ” 87

Наукова бібліотека
Рівненського державного гуманітарного університету

Технічний редактор та коректор
Інна Попик

Комп'ютерна верстка
*Інни Попик,
Олексія Поліщука*

Дизайн
*Олексія Поліщука,
Дмитра Мосурця*

*Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12*